

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 60/08

3 września 2008 r.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-402/05 P i C-415/05 P

Yassin Abdullah Kadi i Al Barakaat International Foundation / Rada i Komisja

TRYBUNAŁ STWIERDZIŁ NIEWAŻNOŚĆ ROZPORZĄDZENIA RADY ZAWIERAJĄCEGO ZAMROŻENIE FUNDUSZY Y. A. KADIEGO I AL BARAKAAT FOUNDATION

Uchylając wyrok Sądu, Trybunał orzekł, że sądy wspólnotowe są właściwe do sprawowania kontroli nad środkami przyjętymi przez Wspólnotę, które wykonują rezolucje Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych. Korzystając z tej właściwości, Trybunał uznał, że rozporządzenie narusza prawa podstawowe, które Y. A. Kadi i Al Barakaat wywodzą z prawa wspólnotowego.

Yassin Abdullah Kadi, obywatel saudyjski oraz Al Barakaat International Foundation, z siedzibą w Szwecji, zostali wskazani przez komitet ds. sankcji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych jako osoba i podmiot powiązani z Osamą bin Ladenem, Al-Kaidą i Talibami. Stosownie do określonej liczby rezolucji Rady Bezpieczeństwa wszystkie państwa będące członkami Organizacji Narodów Zjednoczonych powinny zamrozić fundusze i inne aktywa finansowe kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez takie osoby i podmioty.

W ramach Wspólnoty Europejskiej Rada, w celu wykonania tych rezolucji, wydała rozporządzenie¹ nakazujące zamrożenie funduszy i innych aktywów finansowych osób i podmiotów, których nazwisko lub nazwa figuruje w załączniku do tego rozporządzenia. Wykaz ten jest regularnie modyfikowany w celu uwzględniania zmian w wykazie zbiorczym sporządzonym przez komitet ds. sankcji, będący organem Rady Bezpieczeństwa. I tak, w dniu 19 października 2001 r. nazwisko Y. A. Kadiego i nazwa Al Barakaat zostały dodane do wykazu zbiorczego, a następnie powtórzone w wykazie z rozporządzenia wspólnotowego.

Y. A. Kadi i Al Barakaat wnieśli do Sądu Pierwszej Instancji skargę o stwierdzenie nieważności tego rozporządzenia, podnosząc, że Rada nie miała kompetencji do jego wydania oraz że rozporządzenie to naruszało niektóre z ich praw podstawowych, w szczególności prawo własności i prawo do obrony. Wyrokami z dnia 21 września 2005 r. Sąd oddalił ogół zarzutów

¹ Rozporządzenie (WE) nr 881/2002 z dnia 27 maja 2002 r. wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i Talibami i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 467/2001 (Dz.U. L 139, s. 9).

podniesionych przez Y. A. Kadiego i Al Barakaat oraz utrzymał w mocy rozporządzenie². Czyniąc to, Sąd orzekł w szczególności, że sądy wspólnotowe co do zasady nie mają żadnej właściwości (z wyjątkiem niektórych nadrzędnych norm prawa międzynarodowego zwanych *ius cogens*) do dokonywania kontroli ważności spornego rozporządzenia, ponieważ państwa członkowskie są obowiązane do zastosowania się do rezolucji Rady Bezpieczeństwa, zgodnie z brzmieniem Karty Narodów Zjednoczonych, tj. traktatu międzynarodowego, który ma pierwszeństwo przed prawem wspólnotowym.

Y. A. Kadi i Al Barakaat odwołali się od tych wyroków do Trybunału Sprawiedliwości.

Trybunał potwierdził przede wszystkim, że Rada miała kompetencję do wydania rozporządzenia na podstawie wybranych przez siebie artykułów traktatu WE³. Trybunał orzekł, że nawet jeżeli rozumowanie Sądu obciążone jest pewnymi błędami, to jego końcowy wniosek, zgodnie z którym Rada miała kompetencję do wydania tego rozporządzenia, nie był błędny.

Trybunał stwierdził jednak, że **Sąd naruszył prawo orzekając, że sądy wspólnotowe co do zasady nie mają żadnej właściwości do dokonywania kontroli wewnętrznej zgodności z prawem przedmiotowego rozporządzenia.**

Kontrolę przez Trybunał ważności wszelkich aktów wspólnotowych w aspekcie praw podstawowych należy uważać za wyraz – we wspólnocie prawa – gwarancji konstytucyjnej wynikającej z traktatu WE jako autonomicznego systemu prawnego, którego umowa międzynarodowa nie może naruszać.

Trybunał podkreślił, że kontrola zgodności z prawem, jaką powinien zapewnić sąd wspólnotowy, dotyczy aktu wspólnotowego służącego wykonaniu danej umowy międzynarodowej, a nie umowy jako takiej. Ewentualny wyrok sądu wspólnotowego, w którym by orzeczono, że akt wspólnotowy służący wykonaniu takiej rezolucji jest sprzeczny z nadrzędną normą wspólnotowego porządku prawnego, nie oznaczałby podważenia pierwszeństwa tej rezolucji na poziomie prawa międzynarodowego.

Podsumowując, Trybunał stwierdził, że sądy wspólnotowe powinny zapewnić pełną co do zasady kontrolę zgodności z prawem ogółu aktów wspólnotowych w aspekcie praw podstawowych, stanowiących integralną część zasad ogólnych prawa wspólnotowego, w tym również tych aktów wspólnotowych, które, jak rozpatrywane rozporządzenie, służą wykonaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa.

W konsekwencji **Trybunał uchylił wyroki Sądu.**

Następnie, rozpoznając skargi o stwierdzenie nieważności wniesione przez Y. A. Kadiego i Al Barakaat, Trybunał stwierdził, że w świetle konkretnych okoliczności, które towarzyszyły umieszczeniu ich nazwiska i nazwy w wykazie osób i podmiotów, których dotyczy zamrożenie funduszy, należy orzec, że **ich prawo do obrony, w szczególności prawo do bycia wysłuchanym, jak również ich prawo do skutecznej kontroli sądowej w sposób oczywisty nie były przestrzegane.**

W tej kwestii Trybunał przypomniał, że skuteczność kontroli sądowej oznacza, że organ wspólnotowy jest zobowiązany do poinformowania zainteresowanej osoby lub zainteresowanego podmiotu o motywach uzasadniających dany środek – w najszerszym możliwym zakresie – czy

² Wyroki z dnia 21 września 2005 r. w sprawach T-306/01 Yusuf i Al Barakaat Foundation / Rada oraz T-315/01 Kadi / Rada i Komisja (zob. [komunikat prasowy nr 79/05](#)).

³ Artykuły 60 WE i 301 WE w związku z art. 308 WE.

to w chwili podejmowania decyzji o tym środku, czy to przynajmniej najszybciej jak to jest możliwe, po podjęciu tej decyzji, w celu umożliwienia tym adresatom skorzystanie w terminie z prawa do obrony.

Trybunał przyznał, że wcześniejsze poinformowanie o motywach mogłoby zagrozić skuteczności środków w postaci zamrożenia funduszy i zasobów gospodarczych, które ze swej istoty powinny stanowić zaskoczenie i być stosowane ze skutkiem natychmiastowym. Z tych samych powodów organy wspólnotowe nie miały obowiązku wysłuchania zainteresowanych przed ujęciem ich nazwiska lub nazwy w wykazie.

Niemniej jednak, rozpatrywane rozporządzenie nie przewiduje żadnej procedury informowania o okolicznościach uzasadniających umieszczenie nazwisk lub nazw zainteresowanych w wykazie, czy to równocześnie z tym umieszczeniem, czy to po jego dokonaniu. Rada w żadnym momencie nie poinformowała Y. A. Kadiego i Al Barakaat o zgromadzonych przeciwko nim dowodach uzasadniających pierwotne umieszczenie ich nazwiska i nazwy w wykazie. To naruszenie prawa Y. A. Kadiego i Al Barakaat do obrony prowadzi także do naruszenia prawa do wniesienia skargi do sądu, ponieważ nie mieli oni również możliwości obrony swoich praw na odpowiednich warunkach przed sądem wspólnotowym.

Trybunał orzekł również, że **zamrożenie funduszy stanowi nieuzasadnione ograniczenie prawa własności Y. A. Kadiego.**

Trybunał uznał, że środki ograniczające nałożone rozporządzeniem stanowią ograniczenie tego prawa, które co do zasady mogłyby być uzasadnione. Trybunał zauważył, że znaczenie celów rozporządzenia może usprawiedliwić negatywne konsekwencje – nawet daleko idące – dla niektórych osób oraz podkreślił, że właściwe organy krajowe mogą uwolnić fundusze niezbędne do pokrycia podstawowych wydatków (czynsz, koszty opieki medycznej itp.).

Trybunał stwierdził jednak, że rozpatrywane rozporządzenie zostało wydane bez zapewnienia jakiegokolwiek gwarancji umożliwiającej Y. A. Kademu przedstawienie jego sprawy właściwym organom, podczas gdy – zważywszy na ogólny zasięg i rzeczywisty czas trwania zamrożenia funduszy, jakie wobec niego zastosowano – taka gwarancja jest niezbędna w celu zapewnienia poszanowania prawa własności.

W konsekwencji **Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia Rady w zakresie, w jakim dotyczy Y. A. Kadiego i Al Barakaat.**

Trybunał przyznał jednakże, że stwierdzenie nieważności rozporządzenia ze skutkiem natychmiastowym mogłoby w sposób poważny i nieodwracalny zaszkodzić skuteczności środków ograniczających, jako że zanim rozporządzenie to zostanie ewentualnie zastąpione nowym, osoba i podmiot, których to dotyczy, mogłyby przedsięwziąć kroki zmierzające do uniknięcia ewentualności ponownego zastosowania wobec nich zamrożenia funduszy. Ponadto, Trybunał zauważył, że nie można wykluczyć, że nałożenie takich środków na Y. A. Kadiego i Al Barakaat może co do istoty okazać się jednak uzasadnione. W tym stanie rzeczy, **Trybunał utrzymał w mocy skutki rozporządzenia na okres nieprzekraczający trzech miesięcy licząc od dzisiaj w celu umożliwienia Radzie naprawienia stwierdzonych naruszeń.**

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe : BG, ES, CS, DA, EN, EL, FI, FR, HU, IT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, SV

Pełny tekst wyroku znajduje się na stronie internetowej Trybunału
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=PL&Submit=rechercher&numaff=C-402/05>
[P i C-415/05 P](#)

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji, proszę skontaktować się z Ireneuszem Kolowcą

Tel. (00352) 4303 2793 Faks (00352) 4303 2053

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez EbS "Europe by Satellite", serwis prowadzony przez Komisję Europejską, Dyрекcję Generalną ds. Prasy i Komunikacji, L-2920 Luksemburg, tel. (00352) 4301 35177 faks (00352) 4301 35249 lub B-1049 Bruksela, tel. (0032) 2 2964106 faks (0032) 2 2965956